

فهرستویسی پیش از انتشار

مظفریان، ولی الله، ۱۳۳۲ -

درختان و درختچه های ایران / ولی الله مظفریان. - تهران: فرهنگ معاصر، ۱۳۸۳.
هشت، ۹۹۱، ۵۵ ص.: مصور.

Trees and shrubs of Iran.

ص. ع. به انگلیسی

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

واژه نامه.

کتابنامه: ص. ۹۹۱.

نمایه.

۱. درختها - ایران. ۲. درختچه ها - ایران. ۳. گیاه شناسی - ایران - مصور. الف.

عنوان.

۵۸۲/۱۶۰۹۵۵

۴۷۵ / ۴۶۴ QK

۲۲۵۸۹ - ۸۳ م

کتابخانه ملی ایران

ISBN 964-8637-03-2

شابک ۹۶۴-۸۶۳۷-۰۳-۲

درختان و درختچه‌های ایران

ولی‌اله مظفریان

فرهنگ معاصر

تهران ۱۳۸۳

فرهنگ معاصر

شماره ۲۵، خیابان دانشگاه، تهران ۱۳۱۲۷

تلفن: ۶۴۶۵۵۳۰-۶۴۶۵۵۲۰ فکس: ۶۴۱۷۰۱۸

E-mail: farhangmo@neda.net

Website: www.farhangmoaser.com

درختان و درختچه‌های ایران

ولی‌اله مظفریان

چاپ: چاپ فرهنگ معاصر

چاپ اول: ۱۳۸۳

تیراژ: ۳۳۰۰

کلیه حقوق این اثر متعلق به «مؤسسه فرهنگ معاصر» است و هر نوع استفاده بازرگانی از این فرهنگ اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری و یا تکثیر به هر صورت دیگر، کلاً و جزئاً، ممنوع و قابل تعقیب قانونی است.

فهرست

پیشگفتار	هفت
نکاتی در مورد متن کتاب و روش استفاده از آن	نه
متن	۱-۹۹۰
منابع	۹۹۱
نمایه نام‌های فارسی	۹۹۲
نمایه نام‌های علمی گیاهان	۱- 42
نمایه نام‌های انگلیسی	43 - 55

پیشگفتار

نویسنده کتاب درختان و درختچه‌های ایران به عنوان گیاه‌شناس و آشنا با نام‌گذاری و شناخت گیاهان، با توجه به اینکه از آغاز گیاه‌شناسی نوین در ایران تا به امروز منابع و مأخذ متعددی در مورد گیاه‌شناسی در ایران و کشورهای مجاور ایران به چاپ رسیده و اطلاعات جامعی راجع به گیاهان ایران به دست می‌دهد کم بود کتاب جامعی که بتواند اطلاعات مفید مربوط به درختان و درختچه‌های ایران را به صورت یکجا در اختیار قرار دهد را احساس کرده و دست به تهیه و انتشار این کتاب زده است.

به نظر نگارنده با توجه به شرایط اقلیمی و کلیماتیک کشور ایران شناخت عناصر دائمی و پایدار که بتوانند گاهی در مناطق خشک و صعب نیز استقرار یابند و به علاوه در بازسازی محیط‌های متنوع رویشی در جنگل‌کاری‌ها، پارک‌سازی، احیای فضای سبز شهری بتوان از آنها بهره‌گرفت اهمیت قابل توجهی دارند. بنابراین آخرین اطلاعات مربوط به نامهای علمی درختان و درختچه‌های ایران اعم از خودروی و کاشته شده و با عکس‌های رنگی و نقاشی‌های برگرفته شده از منابع مختلف به همراه شرح کامل گیاه‌شناسی، پراکنش آنها در ایران و جهان به همراه نامهای فارسی، انگلیسی و هم نامهای رایج و مصطلح آنها به همراه کلید شناسایی گونه‌های جنس‌های مختلف و گاهی در تیره‌های مهم اطلاعات مربوط به روش شناسایی جنس‌های آنها نیز ارائه شده است. هدف نگارنده از ارائه پراکنش جغرافیایی جهانی مشخص کردن مسیرهای ورودی گیاهان به ایران و توجه نسبت به شباهت‌های اقلیمی دیگر کشورهای جهان است به این مفهوم که با نگاهی به درختان و درختچه‌های کاشته شده در جنوب ایران بیشتر گیاهان استرالیا، هند و پاکستان، در نواحی مرکزی گیاهان جنوب شرق آسیا، کشورهای چین، کره، ژاپن و در نواحی شمالی بیشتر عناصر اروپایی جلب توجه می‌نمایند و این خود می‌تواند چراغی در جهت انتخاب عناصر موفق حیاتی برای احیای نواحی مختلف جغرافیایی در ایران باشد.

بنابراین نوشته حاضر می‌تواند مورد توجه دانش‌آموزان، دانشجویان و علاقمندان به گیاه و گیاه‌شناسی، جنگل‌بانها، علاقمندان به فضای سبز، پارک و پارک‌سازی قرار گیرد و پشتمان‌ای گرانها برای علاقمندان مسائل منابع طبیعی باشد.

برای سهولت دسترسی به اطلاعات ارائه شده کتاب با نظم الفبایی تیره، جنس و گونه‌های آنها به همراه مترادف‌های مصطلح و رایج، نام‌های فارسی و انگلیسی منظم گردیده، شرح گونه‌ها و کلید شناسایی در اغلب موارد در مورد گیاهان بومی از فلور ایرانیکا اقتباس و ترجمه گردیده و در مورد گیاهان کاشته شده از منابع مربوط به محل اصلی گیاه وارداتی که به‌طور کلی در بخش منابع و رفرنس‌ها به آن اشاره شده اقتباس شده است در مورد گیاهان کاشته شده و بخصوص سوزنی‌برگان

به فرم‌های رویشی، کولتوارها، و وارسته‌های آنها نیز اشاره شده که در فهرست نهایی به روش انقبایی منظم گردیده‌اند، دو نمایه مربوط به نام‌های فارسی و انگلیسی نیز در پایان کتاب ارائه شده است که سهولت دسترسی به نام‌های علمی و سایر اطلاعات مربوطه را آسان می‌نماید.

آنچه در مورد نام‌های فارسی باید گفت اینکه برخلاف منابع گذشته نام‌های محلی در این کتاب کمتر دیده می‌شود و بنابر عقیده نگارنده همانگونه که در فرهنگ نام‌های علمی گیاهان ایران نیز ارائه کرده پرهیز از تکرار نام‌های دور از ذهن و ناآشنا برای عموم فارسی‌زبانان است و در اینجا مصطلح‌ترین و رایج‌ترین نام فارسی و یا در صورت بومی بودن گیاه در منطقه‌ای خاص از ایران نام محلی مربوط به آن ارائه گردیده است.

در مورد انتخاب گیاهان و شرح و توصیف آنها ممکن است این سؤال مطرح شود که چه تفاوتی با سایر منابع دارد و یا احیاناً مزیت‌ها و کاستی‌های این کتاب با سایر منابع در چیست. نویسنده تلاش کرده تا با مسافرت‌های متعدد به اغلب نقاط ایران و در طی سالهای متمادی کلیه گونه‌های چوبی (حداقل با داشتن سرشاخه‌های چوبی) را جمع‌آوری و ارائه نماید. بنابراین در بسیاری موارد گیاهان بوته‌ای و احیاناً با قاعده چوبی دیده نشده است.

توجه خوانندگان عزیز را به این نکته جلب می‌نماید که کلیه منابع گیاهشناسی مربوط به ایران به زبان‌های لاتینی و انگلیسی است که بخصوص در مورد زبان لاتینی مشکلات عدیده‌ای را برای استفاده‌کنندگان پدید می‌آورد و در اینجا تلاش شده مطالب با زبان فارسی روان و با استفاده از اصطلاحات یکنواخت و یکسان عرضه گردند، بعلاوه اینکه اصولاً در فلورهای نگارش یافته شده به گونه‌های کاشته شده اشاره‌ای نشده و در سایر منابع نیز که اغلب در سال‌های دور نگارش یافته‌اند فاقد اطلاعات به روز و بسیاری از گیاهان وارد شده در سال‌های اخیر می‌باشند. اگرچه تهیه و تنظیم کتاب حاضر برای نگارنده مشکلات و دشواری‌های بسیار قابل توجهی را در برداشته ولیکن ایشان از مساعدت‌ها و همراهی دیگر دوستان نیز در تدوین این اثر بهره‌مند گردیده است که جای دارد از آنان تقدیر و سپاس‌گزاری به عمل آید:

مدیریت محترم انتشارات فرهنگ معاصر بخاطر سعی و تلاش در انتشار این کتاب حجیم با تصاویر رنگی که هزینه‌های گزافی را می‌طلبد. از همکاران گرامی و عزیزم در مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع و از سرکار خانم‌ها فاطمه عباس‌پور، زهره موسایی، مینا فرنورنیا و آقایان اتحاد بخاطر تایپ، صفحه‌بندی و آماده‌سازی تصاویر کتاب تشکر و سپاس خود را ابراز دارم. امید که نوشته حاضر مورد توجه علاقمندان قرار گرفته و کاستی‌های آنرا با دیده اغماض بنگرند و نگارنده را از ارشادات و نقطه نظرات مفید خود آگاه نمایند تا قدری در جهت اصلاح و ارائه بهتر اطلاعات در چاپ‌های بعدی مورد توجه قرار گیرد.